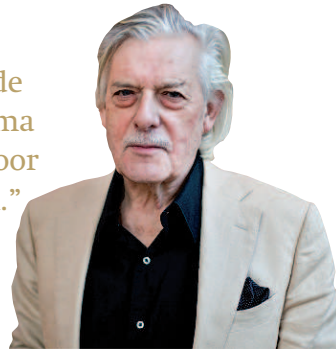

“Vijf jaar was ze. Met mama zat ze aan de keukentafel. Het gaskousje suisde. Mama leerde haar lezen. Daarna maakte ze voor Margje anijsmelk in een emailen kom.”

Uit *Margje* van Jan Siebelink

Top 5 Thriller

- 1 **Wat ons niet zal doden**
David Lagercrantz
- 2 **Sneeuwengelen**
Suzanne Vermeer
- 3 **De schuldigen**
David Baldacci
- 4 **De verdediging**
John Grisham
- 5 **Het meisje in de trein**
Paula Hawkins

Top 5 Jeugd

- 1 **Fantasia X**
Geronimo Stilton
- 2 **De Gorgels**
Jochem Myjer
- 3 **Het leven van een loser.**
Flutvakantie Jeff Kinney
- 4 **Dagboek van een muts.**
Er was eens...
Rachel Renée Russell
- 5 **De waanzinnige boomhut van 52 verdiepingen**
Andy Griffiths en Terry Denton

Bron: CPNB Bestseller 60

Alles cirkelt om een fotootje

Jan Siebelink keert in zijn nieuwe roman, *Margje*, terug bij de grote mythe van zijn schrijverschap: zijn jeugd, de kwekerij van zijn vader, de opmerkelijke godsdienstigheid die daar binnendrong. Nu is zijn moeder de hoofdpersoon.

✎ Tjerk de Reus

Siebelink is niet de eerste schrijver die een roman aan zijn moeder wijdt. Vorig jaar publiceerde Adriaan van Dis een boek over zijn moeder, eerder dit jaar Maarten 't Hart. Kennelijk brengt een specifiek soort psychologische dynamiek mensen op zeker moment oog in oog met de moederfiguur, meestal na haar dood.

Hiermee kun je moeilijk een tendens verklaren, maar als je Siebelinks roman *Margje* leest, valt wel op hoeveel een moederfiguur teweegbrengt in het leven van haar kinderen. Daarbij gaat het niet alleen om wie zij voor hen als moeder was, maar ook wie zij was los van hen, ook voordat er van kinderen sprake was: welke jong meisje er in haar schuilgaat, een meisje dat ooit dromen koesterde over het leven dat voor haar lag. Over dit raadsel van tijd, verwachting en herinnering gaat Siebelinks nieuwe roman. Onontkoombaar tonen zich dan ook de schaden en de schrammen die je op kunt doen als moeder, als vader, als kind.

Moeder Margje kennen we uit Siebelinks succesvolle roman *Knielen op een bed violen*. Daarin staat vader Hans Sievez centraal, die onder

invloed raakt van zwaar godsdienstige 'broeders'. Zij ontwichten zijn bestaan. De moeder is in dat proces een tegenspeler, maar haar tegenstand is tevergeefs.

Ook in de nieuwe roman van Siebelink speelt deze geschiedenis een rol, maar niet overheersend. Het gaat nu echt om de moeder, en daarmee ook om zoon Ruben, die de verwevenheid van zijn leven met dat van zijn ouders onder ogen ziet. Ruben is een aanhankelijke jongen, die zowel van zijn vader als van zijn moeder goedkeuring en genegenheid verlangde, en nu het gevoel heeft op afstand te zijn gebleven. Hij is de trouwste zoon - zijn broer Thomas koos zijn eigen weg - maar wordt toch door zijn moeder afgewezen als haar levenseinde zich aandient.

Geheimen

Ruben is de persoon door wiens ogen we het gezinsleven in beeld krijgen. In het heden van de roman is hij 78 jaar. Het is oudejaarsdag, hij hoopt samen met zijn broer het oude huis van een oom Anton te bezoeken.

Thomas komt niet opdagen, en dan gaat hij alleen naar het betreffende huis, dat leeg en bouwvallig is. De herinneringen stapelen zich

Roman

Margje

Jan Siebelink

De Bezige Bij
€ 19,90

op, in een ietwat weemoedige sfeer. Ruben overdenkt zijn levensloop, fantaseert over de vroege jeugd van zijn moeder en blijft hardnekkig cirkelen rond geheimen uit haar bestaan. Ooit was zijn moeder hulp in de huishouding bij oom Anton, zij zorgde voor zijn kinderen. Als tienjarige zag Ruben in een fotootje cirkelen rond geheimen van het grote huis een foto waarop oom Anton te zien is in Parijs, op de tribune van Roland Garros. Naast hem zit een jonge vrouw. Was dat zijn moeder? Hij is er meteen van overtuigd - maar hij kan nadien de foto niet meer terugvinden. Was moeder meer dan een oppasmeisje voor de rijke oom?

Dit vraagstuk zal hem een leven lang bezighouden: 'Dat fotootje, besefte hij op dat moment, zou in staat zijn steeds meer zijn leven in beslag te nemen, als een zwaar bemeste plant die in je groeit en alles wegdrukt.'

Het beeld van de tienjarige Ruben die een beschadigd fotootje bekijkt in de krochten van een herenhuis, is de krachtige metafoer die deze hele roman samenvat. Het kan ook niet anders dan dat de bejaarde Ruben in die krochten belandt, aan het einde van de roman.

Ruben is de trouwste zoon maar wordt toch door zijn moeder afgewezen als haar levenseinde zich aandient

Het verhaal ademt een serene sfeer. De vele herinneringen hebben een bespiegeld karakter, vormen een meditatie over een geleefd bestaan en over het heil en onheil van familiale banden.

Buitenstaander

Het beeld van de buitenstaander kleeft niet alleen aan de vaderfiguur, die door zijn godsdienstige ontwikkeling als een apart heerschap werd gezien. Ook de moeder is een uitgesloten: door haar man, door haar familie, door mensen die haar bedriegen.

Ook Ruben leeft met het besef er niet helemaal bij te horen. Hij was altijd bij zijn vader in de kwekerij, maar kon diens geloof niet meemaken.

Zijn broer, die de kont tegen de krib gooide, achter de vrouwen aan zat en naar de fles greep, worstelt daar op zijn eigen manier mee, vooral als hij ouder wordt. Opmerkelijk genoeg weet juist hij grip te krijgen op het geloof der vaders, als hij bejaard en blind geworden is. Hoofdpersoon Ruben beziet het met mildheid, zoals Jan Siebelink zelf in zijn romans met mildheid en betrokkenheid het geloof in beeld brengt, ook als het zich voordoet in bizarre vormen.